סה: הִלְכוֹת בְּצִיעַת הַפַּת סִימָן קסז קסח

קָדָם הַבּוֹצֵעַ: **טז** (פד) [ו]אֵין הַבּוֹצֵעַ רַשַּׁאי לִבְצֹעַ עַד שֶׁיִּכְלֶה (פה) אָמֵן מִפִּי רֹב הָעוֹנִים: **יז** (פו) [ז]הַבּוֹצֵעַ (פז) פּוֹשֵׁט יָדוֹ תְּחִלָּה לְקָעָרָה לֶאֱכֹל, וְאִם בָּא לַחֲלֹק כָּבוֹד לְמִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ רַשַּׁאי: **יח** (פח) [ח]הַבּוֹצֵעַ נוֹתֵן (כנ) [כב] פְּרוּסָה לִפְנֵי כָּל אֶחָד, וְהָאֶחָד נוֹטֵל פְּרוּסָה בְּיָדוֹ, וְאֵין הַבּוֹצֵעַ נוֹתֵן בְּיַד הָאוֹכֵל אֶלָּא אִם כֵּן (פט) הָיָה (כג) אָבֵל (פִּרְשָׁה צִיּוֹן בְּיָדֶיהָ' (מיכה ג' יז) (צ) רָמָז לִפְרוּסַת הַמּוֹצִיא שֶׁנּוֹתְנִין בְּיָדוֹ בְּשָׁעַת אֲבֵלוּת) (בית יוסף (ד"ה כתב הרמב"ם) ואבודרהם (הלכות ברכת המזון) בשם רמב"ם פרק ז' מהלכות ברכות (ס"ה) ותשובות הרשב"א (מ"ס סי' רעמ)): **יט** [ט]מִי שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל (צא) אֵינוֹ יָכוֹל לְבָרֵךְ (צב) בִּרְכַּת (כד) הַמּוֹצִיא לְהוֹצִיא הָאוֹכְלִים, (צג) אֲבָל (כה) [י]לְקַטָּנִים יָכוֹל לְבָרֵךְ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ אוֹכֵל עִמָּהֶם כְּדֵי לְחַנְּכָם בְּמִצְוֹת: **כ** (צד) [כ]אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת שֶׁהוּא חַיָּב לֶאֱכֹל פַּת, לֹא יְבָרֵךְ לוֹ חֲבֵרוֹ בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא אִם אֵינוֹ אוֹכֵל, [ל]וְלֹא שָׁרִי לְבָרֵךְ לַאֲחֵרִים (צה) אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ טוֹעֵם, אֶלָּא בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא דְּמַצָּה בְּלֵיל רִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, וּבִרְכַּת הַיַּיִן דְּקִדּוּשׁ, בֵּין שֶׁל לַיְלָה (צו) בֵּין שֶׁל יוֹם. הַגָּהּ: וְיֵשׁ לֶאֱכֹל הַפְּרוּסָה שֶׁבָּצַע עָלֶיהָ (צז) קֹדֶם שֶׁיֹּאכַל פַּת אַחֵר, (כו) שֶׁתְּהֵא נֶאֱכֶלֶת לְתַאֲבוֹן, וְהוּא מְשׁוּם חִבּוּב מִצְוָה (אגור (סי' רו) ובית יוסף (ד"ה כתב הגאגור) בשם שבלי לקט (סי' קמב)):

א בְּרָכוֹת ל"ט (ע"ב). **ב** תּוֹסָפוֹת (שם ד"ה אבל) וְהָרא"ש (פ"ו סי' כא) וְהַמְּרַדְכַי (סי' קכט).

קסח עַל אֵיזֶה מִינֵי פַּת מְבָרְכִין. וּבוֹ י"ז סְעִיפִים:

א [א]הָיוּ לְפָנָיו חֲתִיכוֹת שֶׁל פַּת וּפַת שֶׁלֵּם הַכֹּל מִמִּין אֶחָד, (א) מְבָרֵךְ עַל [ב]הַשֶּׁלֵם אֲפִלּוּ הוּא (ב) פַּת קִבָּר (פָּרוּשׁ, לֶחֶם שֶׁאֵינוֹ נָקִי) וְקָטָן, וְהַחֲתִיכוֹת פַּת נְקִיָּה וּגְדוֹלָה. אֲבָל אִם הַשֶּׁלֵם מְשֻׁעוֹרִים וְהַחֲתִיכוֹת

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

הַבָּנֵי חַיָּיא (סי' קסג סק"ג), וּבְבִרְכֵי יוֹסֵף (שם) כָּתַב שֶׁנִּרְאֶה שֶׁאֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ דְּלֹא גָּרַע מִטֹּל כְּרוֹךְ עַיֵּן שָׁם: **יח [כב] פְּרוּסָה.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְכָתַב בִּרְכֵי יוֹסֵף (ס"ק יב) בְּשֵׁם מוֹרוֹ זְקֵנוֹ הָרַב שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם צָרוֹר הַחַיִּים (בדרך השני סי' יא) מִי שֶׁבֵּרַךְ הַמּוֹצִיא וְנָפַל אוֹתָהּ פְּרוּסָה שֶׁבֵּרַךְ עָלֶיהָ מֵידוֹ יֹאמַר בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד וְיַחֲזֹר וִיבָרֵךְ פַּעַם אַחֶרֶת וְיִפְרֹס מֵהַלֶּחֶם

בְּאֵר הַיטֵב

הַתַּלְמִיד חָכָם דְּהָא מִצְוָה לְהַקְדִּימוֹ, וּמִכָּל מָקוֹם לֹא מְהַנֵּי מִי שֶׁאוֹמֵר בִּרְשׁוּת אִם לֹא נָתַן לוֹ הַכֹּהֵן רְשׁוּת. מִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק לג): **יח** (כנ) **פְּרוּסָה.** וְאָסוּר לִזְרֹק הַפַּת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן קע"א (ס"א): (כג) **אֲבֵל.** וּבְשַׁבָּת פּוֹרֵס כְּדַרְכּוֹ דְּאֵין אֲבֵלוּת בְּשַׁבָּת: **יט** (כד) **הַמּוֹצִיא.** וְהוּא הַדִּין בְּכָל בִּרְכַּת הַנֶּהֱנִין: (כה) **לְקַטָּנִים.** אֲפִלּוּ אֵינָם בְּנֵי בֵּיתוֹ. ט"ז (ס"ק טז): **כ** (כו) **שֶׁתְּהֵא.** וְיֵשׁ אוֹמְרִים לְאָכְלָהּ בְּאַחֲרוֹנָה, לָכֵן יֹאכַל קְצָת בְּתְחִלָּה וּקְצָת בַּסּוֹף. שלה"ה (שער האותיות קדושת האכילה אות עז). אֵין לְהַאֲכִיל מִפְּרוּסַת הַבְּצִיעָה לְעַכּוּ"ם אוֹ לִבְהֵמָה. אַבּוּדְרָהָם (הלכות ברכת הלחם) ט"ז (ס"ק יח) מִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק מב):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לוֹ: **טז** (פד) אֵין הַבּוֹצֵעַ וְכוּ'. הַיְינוּ (עג) אִם הוּא מוֹצִיאָם יְדֵי חוֹבָתָם בִּבְרָכָה: (פה) **אָמֵן מִפִּי רַב וְכוּ'.** שֶׁגַּם עֲנִיַּת אָמֵן (עה) מְכַלֶּל בְּרָכָה הִיא, אֲבָל הַמְעוּט הַמַּאֲרִיכִין יוֹתֵר מִדַּאי אֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין עֲלֵיהֶם, שֶׁכָּל הַמַּאֲרִיךְ בְּאָמֵן יוֹתֵר מִדַּאי (עה) אֵינוֹ אֶלָּא טוֹעֶה: **יז** (פו) **הַבּוֹצֵעַ.** שֶׁהוּא (עו) הַבַּעַל הַבַּיִת, אוֹ מִי שֶׁנָּתְנוּ לוֹ רְשׁוּת לִבְצֹעַ תְּחִלָּה: (פז) **פּוֹשֵׁט וְכוּ'.** דְּכֵינָן שֶׁחָלְקוּ לוֹ כָּבוֹד לְבָרֵךְ תְּחִלָּה וְלִבְצֹעַ לְהוֹצִיא הַמְסֻבִּין, (עז) רָאוּי לְכַבְּדוֹ שֶׁיִּפְשֹׁט יָדוֹ לַקְּעָרָה תְּחִלָּה: **יח** (פח) **הַבּוֹצֵעַ נוֹתֵן.** אֲבָל (עמ) לֹא יִזְרֹק חֲתִיכַת הַמּוֹצִיא עַל הַשֻּׁלְחָן לִפְנֵי הָאוֹרְחִים, אֲפִלּוּ אִם לֹא נִמְאַס הַמַּאֲכָל עַל יְדֵי הַזְּרִיקָה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּסִימָן קע"א (ס"א), (עט) וְעוֹד כֵּיוָן שֶׁהִיא פְּרוּסַת הַמּוֹצִיא הֲוֵי בִּזָּיוֹן מִצְוָה: **(פט) הָיָה אָבֵל.** וּבְשַׁבָּת (פ) פּוֹרֵס הָאָבֵל כְּדַרְכּוֹ, דְּלֹא יְהֵיה כְּאֲבֵלוּת דְּפַרְהֶסְיָא אִם יִתֵּן לוֹ בְּיָדוֹ: (צ) **רָמָז לִפְרוּסַת הַמּוֹצִיא.** מַשְׁמַע דְּאֵין רָאוּי לַעֲשׂוֹת כֵּן כְּשֶׁאֵינוֹ אָבֵל (פא) דְּלֹא לִתְרַע מַזָּלֵיהּ: **יט** (צא) **אֵינוֹ יָכוֹל לְבָרֵךְ.** אֲפִלּוּ (פב) אֵין הַשּׁוֹמֵעַ יָכוֹל לְבָרֵךְ בְּעַצְמוֹ: (צב) **בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא.** וְהוּא הַדִּין (פג) בְּכָל בִּרְכַּת הַנֶּהֱנִין, דְּדָוְקָא בִּרְכַּת הַמְּצָוָה שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל עֲרֵבִים זֶה בָּזֶה, וְכַאֲשֶׁר חֲבֵרוֹ לֹא יָצָא יְדֵי הַמִּצְוָה הֲוֵי כְּאִלּוּ הוּא לֹא יָצָא, מִשּׁוּם הָכִי יָכוֹל לְהוֹצִיא אֲפִלּוּ הוּא כְּבָר יָצָא יְדֵי הַמִּצְוָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בִּבְרָכוֹת הַנֶּהֱנִין שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁהֵן חוֹבָה עַל הַנֶּהֱנֶה לְבָרֵךְ דְּאָסוּר לֵהָנוֹת מֵהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְּרָכָה, מִכָּל מָקוֹם בְּיָדוֹ שֶׁלֹּא לֵהָנוֹת וְלֹא לְבָרֵךְ, לְפִיכָךְ אוֹתוֹ שֶׁאֵינוֹ נֶהֱנֶה אֵין נִקְרָא מְחַיֵּב בִּבְרָכָה זוֹ, וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן קצ"ז סָעִיף ד' בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק כד) לְעִנְיַן בִּרְכַּת הַמָּזוֹן: **(צג) אֲבָל לְקַטָּנִים וְכוּ'.** וַאֲפִלּוּ (פד) קְטַנִּים דְּעָלְמָא שֶׁאֵין חִנּוּכָם מֻטָּל עָלָיו מִדִּינָא, גַּם כֵּן מֵתָּר לְבָרֵךְ עִמָּהֶם כְּשֶׁרוֹצִים לֵהָנוֹת וְאֵין יוֹדְעִים לְבָרֵךְ בְּעַצְמָן, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהֵם מִבְּנֵי הַבַּיִת, וְלִגְדוֹלִים אֲפִלּוּ לִבְנֵי בֵּיתוֹ נַמִי לֹא: **כ** (צד) **אֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת שֶׁהוּא חַיָּב וְכוּ'.** הַיְינוּ (פה) שֶׁל כָּל הַשָּׁלֹשׁ סְעוּדוֹת, דְּאַף שֶׁהֵם חוֹב אֵין הַחוֹב עָלָיו מִשּׁוּם מִצְוָה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁיִּהְנֶה מִסְעוּדַת שַׁבָּת, וְאֵין לְהַמְצָוָה עַצְמָהּ חוֹב, דְּהָא אִם נֶהֱנֶה מִמַּה שֶּׁמְּתְעַנֶּה אֵין צָרִיךְ לֶאֱכֹל כִּדְאִיתָא בְּסִימָן רפ"ח (ס"ב), עַל כֵּן הֵם בִּכְלַל שְׁאָר בִּרְכוֹת הַנֶּהֱנִין: (צה) **אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ טוֹעֵם.** וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁכְּבָר קִיֵּם מִצְוַת אֲכִילַת מַצָּה וּכְבָר קִדַּשׁ עַל הַיַּיִן, וְהַטַּעַם בְּכָל זֶה דִּבְרָכַת קִדּוּשׁ וַאֲכִילַת כַּזַּיִת מַצָּה (פו) הִיא מֵחוֹבַת הַמִּצְוֹת שֶׁהִיא חוֹב עַל הָאָדָם, וּמְמֵילָא הַכֹּל נִכְנָסִים בָּזֶה בִּכְלַל עֲרֵבוּת וְכַנַּ"ל, (פז) וְהוּא הַדִּין בְּלֵיל רִאשׁוֹן וְשֵׁנִי דְּסֻכּוֹת שֶׁהוּא חַיָּב לֶאֱכֹל כַּזַּיִת פַּת בְּסֻכָּה, יָכוֹל גַּם כֵּן לְהוֹצִיאוֹ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ טוֹעֵם בְּעַצְמוֹ: (צו) **בֵּין שֶׁל יוֹם.** דְּעִקָּרוֹ נִתְקַן (פמ) רַק לְמִצְוָה וְלֹא בִּשְׁבִיל הֲנָאָה, וְעַל כֵּן בִּרְכָה זוֹ הִיא בִּכְלַל שְׁאָר בִּרְכַּת הַמִּצְוֹת, דְּקִיְימָא לָן אַף עַל פִּי שֶׁיָּצָא מוֹצִיא: (צז) **קֹדֶם וְכוּ'.** כָּתַב שלה"ה (שער האותיות קדושת האכילה אות עז) שֶׁגַּם יְשַׁיֵּר מִן פְּרוּסַת הַמּוֹצִיא מְעַט, שֶׁיֹּאכַל אַחַר אֲכִילָתוֹ כְּדֵי שֶׁיִּשָּׁאֵר טַעַם הַמּוֹצִיא בְּפִיו. אֵין לְהַאֲכִיל לִבְהֵמָה וָעוֹף אוֹ לְכוּתִי מִפְּרוּסַת הַמּוֹצִיא, אוֹ מֵהַחֲתִיכָה שֶׁנּוֹגַעַת בָּהּ חֲתִיכַת הַמּוֹצִיא (הַיְינוּ דְּמֵאוֹתָהּ פְּרוּסָה שֶׁחָתַךְ מִקֹּדֶם מֵהַלֶּחֶם הַשָּׁלֵם, חוֹתֵךְ אַחַר כָּךְ מִן אוֹתָהּ פְּרוּסָה חֲתִיכָה קְטַנָּה לְהַמּוֹצִיא, וְגַם אוֹתָהּ הַפְּרוּסָה לֹא יַאֲכִילֶם, שֶׁאֵין כָּבוֹד בָּזֶה לְהַמְּצָוָה):

א (א) **מְבָרֵךְ עַל הַשָּׁלֵם.** מְשׁוּם (פ) הִדּוּר מִצְוָה, וְאִם לֹא הָיָה לְפָנָיו רַק פְּרוּסָה וְנָטַל אוֹתָהּ כְּדֵי לְבָרֵךְ עָלֶיהָ, וּבְתוֹךְ כָּךְ הֵבִיאוּ לְפָנָיו שְׁלֵמָה מְנִיחַ הַפְּרוּסָה בְּתוֹךְ הַשְּׁלֵמָה וּמְבָרֵךְ, וְאִם כְּבָר בֵּרַךְ עַל הַפְּרוּסָה יִבְצַע אוֹתָהּ: **(ב) פַּת קִבָּר וְכוּ' וְקַטָּן וְכוּ'.** דְּמַעֲלַת שְׁלֵם עָדִיף טְפֵי (ג) אֲפִלּוּ בְּאֹפֶן זֶה:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

טז (עג) הַגְּרַ"ז (ס"ג) וּפָשׁוּט: **(עד)** רַשַּׁ"י (מז. ד"ה עד): **(עה)** גְּמָרָא (מז.): **יז** (עו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לז): **(עז)** בַּ"ח (ס"ח) וּלְבוּשׁ: **יח (עח)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק לח): **(עט)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק לח): **(פ)** אֲחֲרוֹנִים: **(פא)** אֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק כד): **יט** (פב) עוֹלַת תָּמִיד (ס"ק כג) וּפָשׁוּט: **(פג)** כָּל הַפּוֹסְקִים: **(פד)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה מי שאינו) וְהַגְּרַ"א וְטַ"ז (ס"ק טז) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **כ** (פה) מְרַדְכַי (פסחים לה.) וְטַ"ז (סי"ק יח) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מב):

בְּסִימָן רע"ג סָעִיף קָטָן ג' וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים דְּלֹא כִּלְבוּשׁ (סי' רעג ס"ד): **(פו)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק מא), וְטַ"ז לְקַמָּן בְּסִימָן רע"ג (שם): **(פז)** פְּרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק מא):

(פח) אַחֲרוֹנִים:

א (פ) אַחֲרוֹנִים: **(ג)** וְכֵן מִסְקָנַת הָרַבֵּה אַחֲרוֹנִים כְּהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, דְּלֹא כְּאֲלִיָּה רַבָּה (סק"א) שֶׁמְּצַדֵּד כְּנַחֲלַת צְבִי (סק"א) עַיֵּן שָׁם:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

מַחְטִים אֲפִלּוּ הִיא קְטַנָּה, (ג) * מַנִּיחַ הַפְּרוּסָה (ד) תַּחַת (ו) [א] הַשְּׁלֵמָה [ב]וּבוֹצֵעַ מִשְׁתֵּיהֶן יַחַד. הַגָּהּ: וְכָל זֶה כְּשֶׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל מִשְּׁנֵיהֶם, אֲבָל אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לֶאֱכֹל אֶלָּא מֵאֶחָד, יִבְצַע עָלָיו (ה) וְאֵין לָחוּשׁ לַשֵּׁנִי, אַף עַל פִּי שֶׁחָשׁוּב עִקָּר חִבִּיב עָלָיו (תרומת הדשן סימן ל"ב): **ב** [ג]אִם שְׁתֵּי שְׁלֵמוֹת מִמִּין אֶחָד אַחַת גְּדוֹלָה וְאַחַת קְטַנָּה, (ו) מְבָרֵךְ עַל הַגְּדוֹלָה. [ד]אִם יֵשׁ לְאָדָם שְׁנֵי חֲצָאֵי לֶחֶם וְאֵין לוֹ לֶחֶם שָׁלֵם, (ז) יְחַבְּרֵם יַחַד בְּעֵץ אוֹ בְּשׁוּם דָּבָר (ח) שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה, וְדִינוֹ כְּדִין שָׁלֵם. (ט) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת יָכוֹל (ג) לְחַבְּרָם: **ג** [ו]שְׁנֵי גְּלוּסְקָאוֹת הַדְּבוּקִים יַחַד שֶׁנֶּאֶפּוּ וְנֶחְתְּכוּ מִן הָאַחַת וְהַשְּׁנִיָּה נִשְׁאֲרָה שְׁלֵמָה, טוֹב לְהַפְרִיד הַחֲתִיכָה מֵהַשְּׁלֵמָה כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נִרְאֵית שְׁלֵמָה, (י) מִמַּה שֶּׁמְּנִיחָנָה דָּבוּק בָּהּ אַף עַל פִּי שֶׁנִּרְאֵית יוֹתֵר גְּדוֹלָה. הַגָּהּ: וְלֹא יִבְצַע מִמְּנָּה בְּמָקוֹם שֶׁהָיְתָה דְּבוּקָה בַּחֲבֶרְתָּהּ, שֶׁשָּׁם נִרְאֵית כִּפְרוּסָה, אֶלָּא יִבְצַע (יא) מִמָּקוֹם הַשָּׁלֵם שָׁבָּהּ (מהרי"ל (הלכות פסחים)): **ד** [ז]פַּת שְׁעוֹרִין וּפַת כֻּסְמִין מְבָרֵךְ עַל שֶׁל שְׁעוֹרִים, כֵּיוָן שֶׁהוּא (יב) מִמִּין שִׁבְעָה, (יג) אַף עַל פִּי שֶׁהַכֻּסְמִין יָפִים. (יד) פַּת נְקִיָּה וּפַת קִיבָּר מְבָרֵךְ (טו) עַל (ג) הַנְּקִיָּה [ח]וְאִם שְׁתֵּיהֶן נְקִיּוֹת וְזוֹ לְבָנָה יוֹתֵר מִזּוֹ, מְבָרֵךְ (טז) עַל הַלְּבָנָה (ז) יוֹתֵר: **ה** (יז) [ט]פַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים נְקִיָּה וּפַת קִבָּר שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִם אֵינוֹ נִזְהָר מִפַּת עוֹבֵד כּוֹכָבִים מְבָרֵךְ

יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש רבינו פת) מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת (לט: ד"ה אבל). **ט** תּוֹסָפוֹת (שם) וְרא"ש (שם) וְהַמְּרַדְכַי (פ"ו סי' קכט)

ג רַשִׁ"י לִלְשׁוֹן שֵׁנִי (לט: ד"ה מניח) וְהַרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק ז' מֵהִלְכוֹת בְּרָכוֹת (ה"ד). **ד** מָרְדְּכַי (סי' קכט) וְהַגָּהוֹת מֵיְמוֹנִיּוֹת פֶּרֶק ז' (אות ד). **ה** רוֹקֵחַ (סי' שכט). **ו** כְּתָבַי מוֹרֵנוּ הָרַב ר' יִשְׂרָאֵל (תרומת הדשן ח"ב) סִימָן ק"ו. **ז** יְרוּשַׁלְמִי פֶּרֶק ו' דִּבְרָכוֹת (ה"א) וּכְתָבוּהָ שָׁם הַתּוֹסָפוֹת (תוס' ר' יהודה החסיד לט: ד"ה הכי) וְהָרא"ש (פ"ו סי' כא) וְהָרַשְׁבָּ"א (לט: ד"ה תוספתא). **ח** בֵּית יוֹסֵף מֵהַיְרוּשַׁלְמִי שָׁם.

בַּאֵר הֵיטֵב

א (ו) הַשְּׁלֵמָה. וְדַוְקָא כְּשֶׁפַּעַד יְחִידִי, אֲבָל אִם שְׁנַיִם הֵם טוֹב שֶׁיְּבָרֵךְ אֶחָד עַל הַפַּת שָׁלֵם וְאֶחָד יְבָרֵךְ עַל הַפְּרוּסָה. מַשָּׂה מֹשֶׁה (סי' רפד) בַּ"ח (ס"א) וְשַׁ"ל (שער האותיות קדושת האכילה אות פג) בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (בהגהות הטור). וְאִם הָאֶחָד שֶׁיּוֹחֵן אֵין צָרִיךְ לְהַנִּיחוֹ דְּאֵינוֹ מִמִּין שִׁבְעָה. עֵין מָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ): **ב** (ז) לְחַבְּרָם. דְּבָעִינַן לֶחֶם מִשְׁנָה, וּבְחֹל אֵין נוֹהֲגִין לְחַבְּרָם, וּכְשֶׁמְּחַבְּרָם בְּשַׁבָּת יְהֵא בְּרִבּוּי פָּנִים מְאִירוֹת (ח"ד) בְּשִׁיטָתוֹ לְזָבְחִים פָּנִים דַּף ק"ה עַמּוּד ב' (ד"ה חיבור) שָׁדְּחָה דִּבְרֵי רוֹקֵחַ (סי' שכט) מִמַּה שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם בְּרִבּוּי הַמַּתְחִיל חִבּוּר אוֹכְלִין וְכוּ' עֵין שָׁם, וְעֵין יַד אַהֲרֹן (הגב"י) שָׁמְּשַׁשׁ: **ד** (ג) הַנְּקִיָּה. אֲפִלּוּ הַקִּבָּר גָּדוֹל מֵהַנְּקִיָּה. כָּתַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומש"כ רבינו פת) אֲפִלּוּ יֹאמַר הַבּוֹצֵעַ דְּפַת נָקִי אֵינוֹ חָבִיב עָלָיו בְּטֹלָה דַּעְתּוֹ אֵצֶל כָּל אָדָם, וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) הִקְשָׁה עָלָיו מִשְּׁיָמָן רי"א (ס"א) עַיֵּן שָׁם וְהֵיזֵד אַהֲרֹן (הגב"י) מִיָּשְׁבוּ: (ז) יוֹתֵר. וְאִם

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

כֵּן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (לט. ד"ה בצר) וְהֶבִיאוּ רְאָיָה מֵהַיְרוּשַׁלְמִי (פ"ו ה"א) עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ר"ז (ס"ו) מַחְלֶקֶת הַפּוֹסְקִים בְּעִנְיָן זֶה:

א [א] הַשְּׁלֵמָה. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּאָבְנֵי הְעוֹזֵר (ס"א) וְכָתַב בְּרִכֵּי יוֹסֵף (סק"א) בְּשֵׁם מֹהַרַ"י

בֵּאוּר הַלָּכָה

א * מַנִּיחַ וְכוּ'. עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (בהגהות הטור) דְּאִם אַחַר מַסֵּב אֲצָלוֹ יִבְרֵךְ אֶחָד עַל הַשְּׁלֵמָה וְאֶחָד עַל הַפְּרוּסָה, וְנִתְקַשָּׁה הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַל פְּשָׁרָה זוֹ מֵאֹד עַיֵּן שָׁם, וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁיִּשְׁבוּ בְּדֹחַק קְשָׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם, וּבְבִגְדֵי יֶשַׁע (סק"ב) רָאִיתִי שֶׁאַף רַשַׁ"ל לֹא קָאָמַר דְּיִבְרֵךְ כָּל אֶחָד

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(ג) מַנִּיחַ הַפְּרוּסָה וְכוּ'. כְּדֵי לְקַיֵּם מַעֲלַת הַשְּׁלֵמָה דִּשְׁעוֹרִין, וּמַעֲלַת הַחִטִּין דַּחֲשִׁיבָא טְפֵי מִשְּׁעוֹרִין, מִשּׁוּם דְּאַקְדְּמֵיהּ בַּפְּסוּק כִּדְכְתִיב (דברים ח ח) 'אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה' וְגוֹ'. וּמְבֹאָר בְּשַׁ"ס (לט:) דְּמַעֲקַר הַדִּין פְּרוּסָה שֶׁל חִטִּין עֲדִיפָא, אֶלָּא לְצֵאת יְדֵי שָׁמַיִם כָּל הַמַּעֲלוֹת צָרִיךְ לְהַנִּיחַ הַפְּרוּסָה תַּחַת הַשְּׁלֵמָה וְכוּ', (ג) וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) דְּמִכָּל מָקוֹם אִם הָיָה הַשְּׁלֵמָה מִפַּת (ד) שֶׁל שִׁיפּוֹן [הוּא שָׁאנוּ קוֹרִין דָּגָן וְרוֹב הַלְּחָמִים שֶׁלָּנוּ מִמֶּנּוּ הוּא] וְהַפְּרוּסָה שֶׁל חִטִּין [וְכֵן (ה) אִם הָיָה שֶׁל שְׁעוֹרִין] אֵין לְהַחְמִיר לִבְצֹעַ עַל הַשְּׁלֵמָה עִם הַפְּרוּסָה, אֶלָּא יִבְצַע עַל הַפְּרוּסָה לְבַד דְּשִׁיפּוֹן קִיל אַף מִשְּׁעוֹרִים (ו) מִשּׁוּם דְּאֵין נִזְקָרִין בַּקֶּרֶא בְּהֶדְיָא: (ד) תַּחַת הַשְּׁלֵמָה וְכוּ'. וַאֲפִלּוּ הַפְּרוּסָה גְּדוֹלָה מֵהַשְּׁלֵמָה נַמִּי טוֹב שֶׁנַּנִּיחַ שְׁתֵּיהֶם בְּיַחַד [פְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ב)]: (ה) וְאֵין לָחוּשׁ לַשֵּׁנִי. אַף עַל פִּי שֶׁהוּא לְפָנָיו וְהוּא מְקֻדָּם בַּפְּסוּק אוֹ חָשׁוּב, אֵינוֹ חָיִב לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ בִּשְׁבִיל הַקְּדָמָה זוֹ, [בַּיִת יוֹסֵף (ד"ה כתוב בתרומת הדשן) וְטַ"ז (סק"ג)] וּמִסְתַּבְּרָא דְּדַוְקָא אִם אֵינוֹ רוֹצֶה לֶאֱכֹל אֶלָּא מֵאַחַר, אֲבָל אִם בִּרְצוֹנוֹ שָׁוֶה הוּא לֶאֱכֹל מִזֶּה אוֹ מִזֶּה וּשְׁנֵיהֶם מֻנָּחִים לְפָנָיו אַף שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה לֶאֱכֹל מִשְּׁנֵיהֶם יַחַד, מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר לִבְצֹעַ עַל הַמֻּקְדָּם בַּפְּסוּק וּשְׁאָרֵי הַמַּעֲלוֹת: **ב** (ו) מְבָרֵךְ עַל הַגְּדוֹלָה. וְדַוְקָא כְּשֶׁהָיוּ שְׁנֵיהֶם שָׁוִים בְּיָפְיָן, (ז) אֲבָל אִם הַקְּטַנָּה נְקִיָּה וְהַגְּדוֹלָה קִבָּר מְבָרֵךְ עַל הַקְּטַנָּה: (ז) יְחַבְּרֵם יַחַד. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ד) מְפַקְפֵּק בָּזֶה וְדַעְתּוֹ דְּבִחֹל אֵין צָרִיךְ לְהַדֵּר אַחַר זֶה, וְרַק דִּבְשַׁבָּת דְּבָעִינַן לֶחֶם מִשְׁנָה שֶׁלֵּם יַעֲשֶׂה זֶה, וְרַק שֶׁיְּהֵא שָׁלֵא יִקַּח עֵץ שֶׁהוּא מַקֶּצֶה לָזֶה, [א]וּבְאַלִּיָּה רַבָּה (סק"ה) נוֹטֶה לְדַעַת הַשַּׁלְחָן עָרוּךְ: (ח) שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה. אֲבָל אִם נִרְאֶה (ס) לְהֶדְיָא שֶׁנִּתְחַבֵּר יַחַד לֹא מִיקְרֵי שָׁלֵם וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן שס"ו סָעִיף ו': (ט) וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת. וּמִכָּל מָקוֹם אִם יֵשׁ לוֹ אַחַר שָׁלֵם לֹא יִבְצַע עַל זֶה [אַלִּיָּה רַבָּה (שם)]:

ג (י) מַה שֶּׁמְּנִיחָנָה וְכוּ'. דְּמַעֲלַת שָׁלֵם עָדִיף מִמַּעֲלַת גְּדוֹל וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א': (יא) מִמָּקוֹם הַשָּׁלֵם שָׁבָּהּ. וְדַוְקָא בְּזֶה דְּבָאֱמֶת שְׁלֵמָה הִיא וְרַק בְּמָקוֹם שֶׁהָיְתָה דְּבוּקָה נִרְאֵית כִּפְרוּסָה לָכֵן יִבְצַע מִצַּד הַשָּׁלֵם, אֲבָל בִּפְרוּסָה מַמָּשׁ אֵין קְפִידָא שֶׁיִּבְצַע מִצַּד הַשָּׁלֵם וְדֵי שֶׁיִּתְחַבֵּר מִן הַצַּד [אַחֲרוֹנִים]: **ד** (יב) מִמִּין שִׁבְעָה. אַף דְּכֻסְמִין חָשְׁבִינַן נַמִּי בִּכְלַל שִׁבְעַת הַמִּינִים דְּמִין חִטִּים הוּא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּטוּר סִימָן ר"ח, (ט) מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ מִפְרָשׁ בְּהֶדְיָא בְּקֶרֶא דְּשִׁבְעַת הַמִּינִין, וְלָכֵן שְׂעוֹרִים חָשִׁיב טְפֵי מִמֶּנָּה: (יג) אַף עַל פִּי שֶׁהַכֻּסְמִין יָפִים. וְחָבִיב עָלָיו דְּמַעֲלַת מִין שִׁבְעָה עָדִיף דִּבְלִקַּמָּן בְּסִימָן רי"א (ס"א), וְשָׁם מְבֹאָר דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּחָבִיב קוֹדֶם [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו)]. וּלְפִי זֶה לֹא מַשְׁכַּחַת דִּין זֶה כִּי אִם בְּשֶׁשְּׁנֵיהֶם שָׁוִים בְּעֵינָיו. וּלְעִנְיַן כֻּסְמִין וְשִׁיפּוֹן דְּשְׁנֵיהֶם אֵינָם מְפֹרָשִׁים בַּקֶּרֶא (י) כֻּסְמִין עָדִיף דְּהוּא מִין חִטִּים. וְשִׁיפּוֹן וְשִׁבֹּלֶת שׁוּעָל דְּשְׁנֵיהֶם מִין שְׂעוֹרִים שִׁיפּוֹן עָדִיף שֶׁהוּא חָבִיב טְפֵי: (יד) פַּת נְקִיָּה וּפַת קִיבָּר. וְאִם [טוּר] דְּאִם הַפַּת קִבָּר חָשִׁיב בְּמִינוֹ מִן הַנְּקִיָּה, כְּגוֹן חִטִּים לְגַבֵּי שְׂעוֹרִים אוֹ שְׂעוֹרִים לְגַבֵּי כֻּסְמִין הוּא קוֹדֵם: (טו) עַל הַנְּקִיָּה. וְאַף דְּהַקִּיבָּר גָּדוֹל מִמֶּנָּה דְּמַעֲלַת הַנְּקִיּוּת עָדִיף, וּמִיהוּ שְׁנֵיהֶם שָׁוִים שֶׁלְּמִים אוֹ פְּרוּסִים, דְּאִם הַקִּבָּר לְבַד שָׁלֵם הוּא קוֹדֵם לְהַנְּקִיָּה הַפְּרוּסָה וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף א. וְזֶה הַכְּלָל מִסְּעִיפִים אֵלּוּ מַעֲלַת (יא) שִׁבְעַת הַמִּינִים קוֹדֵם לַכֹּל, וְאַחֲרָיו מַעֲלַת הַשָּׁלֵם, וְאַחֲרָיו מַעֲלַת הַנָּקִי, וְאַחֲרָיו מַעֲלַת הַגָּדוֹל, [חַיֵּי אָדָם (ח"א כלל מב ס"ח)] וּלְעִנְיַן מַעֲלַת חָבִיב עַיֵּן סִימָן רי"א (סעיפים א-ב): (טז) עַל הַלְּבָנָה. [ב]וְאַף אִם הַשְּׁנִיָּה (יב) גְּדוֹלָה מִמֶּנָּה אִם לֹא שֶׁהוּא חָבִיב עָלָיו יוֹתֵר: **ה** (יז) פַּת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) וְכֵן סְתָמוּ שְׁאָר אַחֲרוֹנִים: (ד) וְכָל שֶׁכֵּן אִם הַפְּרוּסָה שֶׁל חִטִּים הוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְהַשְּׁלֵמָה מִשִּׁיפּוֹן הוּא מֹשֶׁל עוֹבֵד גִּלּוּלִים [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ)] וְהֵיזֵנוּ אַף לְמִי שֶׁאֵינוֹ נִזְהָר מִפַּת שֶׁל עוֹבֵד גִּלּוּלִים: (ס) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"כ) וְדָרַךְ הַחַיִּים (דין על איזה מין פת מצוה להקדימו ס"ג): (ו) טַעַם זֶה בָּאֱמֶת אֵין פְּשׁוּט כָּל כָּךְ לְחַלֵּק בָּזֶה, דִּלְעִנְיַן מַעֲלַת הַשָּׁלֵם שַׁפִּיר יֵשׁ לוֹמַר דְּאֵין חִלּוּק בֵּין זֶה לִשְׂעוֹרִים מַמָּשׁ דְּצֵל כָּל פָּנִים שְׁלֵמָה מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, אַף הַמָּגֵן אַבְרָהָם סָמַךְ לָזֶה עוֹד מִשּׁוּם דְּכָלְאוּ הָכִי לְרַשַׁ"י וְסִיעָתוֹ לְעוֹלָם אֵין צָרִיךְ לְבָרֵךְ אֶלָּא עַל פְּרוּסַת חִטִּים לְחוּד: **ב** (ז) אַלִּיָּה רַבָּה (סק"ד) בְּשֵׁם הַנְּחָלַת צְבִי (סק"כ) וְכֵן מוּכָח מִמָּגֵן אַבְרָהָם לְקַמָּן בְּסָעִיף ד' (סק"ז): (ס) דְּמִקָּרוּב בְּשַׁמְתְּבְלִין בּוֹ הֲלָא לְעוֹלָם נִרְאֶה שֶׁהוּא נִתְחַבֵּר מִשְּׁנֵי חֲצָאִין: **ד** (ט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ז) בְּשֵׁם אֲגַדָּה (פ"ו סי' קכט): (י) פְּרִישָׁה (סק"ב) וּפְרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ד): (יא) וּבְשִׁבְעָה מִינִים גּוֹפָא אוֹתָם דְּאַקְדְּמֵיהּ קְרָא הוּא קוֹדֵם וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן רי"א (סעיפים ד-ז): (יב) הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) נִסְתַּפֵּק בָּזֶה, אֲבָל הָאַלִּיָּה רַבָּה (סק"ו) כָּתַב כֵּן לְהַדְיָא, וְכֵן מְצַדֵּד הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ח) מִשּׁוּם מַעֲלַת הַחָבִיב, וְלָכֵן כָּתַבְתִּי דְּאִם הוּא חָבִיב בְּעֵינָיו מֵהַלְּבָנָה הַגְּדוֹלָה קוֹדֵם, וְנִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ שְׁנֵיהֶם שָׁוִים הוּא קוֹדֵם, מִשּׁוּם דְּהוּא חָבִיב עָלָיו, וְאַף דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ז' כָּתַב בְּשֵׁם הַבַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ומש"כ רבינו פת) דְּבְטֵלָה דַּעְתּוֹ הֵיינוּ לְעִנְיַן קִבָּר לְבַד, אֲבָל לֹא מִלְּבָן לְלָבָן בְּיוֹתֵר:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ג) פסק כמג"א. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ה) כתב שיש להסתפק בזה איזה מהן קודמת לברכה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah